

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS nr 1150/2007/EÜ,

25. september 2007,

millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad” raames eriprogramm „Narkomaania ennetus- ja teavitustegevus”

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 152,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust, ⁽²⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras, ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Asutamislepingu kohaselt tuleks kogu ühenduse poliitika ning meetmete määratlemisel ja rakendamisel tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse. Ühenduse tegevus peab kaasa aitama tervisekaitse kõrge taseme saavutamisele.

(2) Ühenduse tegevus peaks täiendama liikmesriikide poliitikat, mille eesmärgiks on rahvatervise parandamine, inimeste tervist ohustavate tegurite kõrvaldamine ja narkootikumisõltuvusega seotud tervisekahjude vähendamine, sealhulgas teavitamis- ja ennetuspoliitika.

(3) Arvestades asjaolu, et teadusuuringute andmetel mõjutab narkootikumisõltuvusega seotud haigestumus ja suremus üsna suurt osa Euroopa kodanikest, on narkootikumisõltuvusega seotud tervisekahjud rahvatervise oluline probleem.

(4) Komisjoni teatistes nõukogule ja Euroopa Parlamendile ELi narkostrategia ja narkootikumidealase tegevuskava (2000–2004) lõpphindamise tulemuste kohta rõhutati vajadust kaasata kodanikuühiskond korrapäraselt ELi narkopoliitika määratlemisse.

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta otsus nr 1786/2002/EÜ, millega võetakse vastu ühenduse tegevusprogramm rahvatervise valdkonnas (aastateks 2003–2008), ⁽⁴⁾ sisaldab narkootikumisõltuvuse strateegiate ja meetmete väljatöötamist kui ühte olulisemat elustiiliga seotud tervist määravat tegurit.

(6) Nõukogu soovitas 18. juuni 2003. aasta soovitusel 2003/488/EÜ narkootikumisõltuvusega seotud tervisekahjude ennetamise ja vähendamise kohta, ⁽⁵⁾ et liikmesriigid seaksid rahvatervise üheks eesmärgiks narkootikumisõltuvuse ennetamise ja narkosõltuvusega seotud riskide vähendamise ning et nad koostaksid ja rakendaksid asjakohased kõikehõlmavad strateegiad.

(7) Euroopa Ülemkogu kinnitas 2004. aasta detsembris ELi narkostrategia 2005–2012, mis hõlmab kõiki narkootikumidega seotud Euroopa Liidu tegevusi ja milles sätestatakse peamised eesmärgid. Nende eesmärkide hulka kuuluvad kõrgetasemeline tervisekaitse, heaolu ja sotsiaalne ühtekuuluvus, mis saavutatakse ennetades ja vähendades narkootikumide kasutamist, sõltuvust ning narkootikumidega seotud kahju tervisele ja ühiskonnale.

(8) Nõukogu võttis vastu ELi narkootikumidealase tegevuskava (2005–2008), ⁽⁶⁾ mis on oluline vahend ELi narkostrategia 2005–2012 muutmisel konkreetseteks meetmeteks. Tegevuskava lõppeesmärk on märkimisväärselt vähendada narkootikumide kasutamist elanikkonna hulgas ning vähendada sotsiaalseid ja tervisekahjusid, mida põhjustavad ebaseaduslik narkootikumide kasutamine ja kaubandus.

⁽¹⁾ ELT C 69, 21.3.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 192, 16.8.2006, lk 25.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 14. detsembri 2006. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), nõukogu 23. juuli 2007. aasta ühine seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), Euroopa Parlamendi 6. septembri 2007. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽⁴⁾ EÜT L 271, 9.10.2002, lk 1. Otsust on muudetud otsusega nr 786/2004/EÜ (ELT L 138, 30.4.2004, lk 7).

⁽⁵⁾ ELT L 165, 3.7.2003, lk 31.

⁽⁶⁾ ELT C 168, 8.7.2005, lk 1.

- (9) Käesoleva otsusega loodud eriprogrammi „Narkomaania ennetus- ja teavitustegevus” (edaspidi „programm”) eesmärgiks on ELi narkostrategias 2005–2012 ja ELi narkootikumidealastes tegevuskavades 2005–2008 ja 2009–2012 määratud eesmärkide elluviimine narkootikumide kasutamise ennetamiseks ettenähtud projektide toetamise abil, sealhulgas tegelemine narkootikumidega seotud kahju vähendamise ja ravimeetoditega, võttes arvesse viimaseid teaduslikult põhjendatud teadmisi.
- (10) Tähtis ja vajalik on tunnustada tõsiseid, vahetuid ja pikaajalisi mõjusid, mida narkootikumid põhjustavad tervisele, psühholoogilisele ja sotsiaalsele arengule, sealhulgas asjaomaste üksikisikute, perekondade ja kogukondade võrdsetele võimalustele, ning tunnustada suuri sotsiaalseid ja majanduslikke kulusid ühiskonnale tervikuna.
- (11) Erilist tähelepanu tuleks pöörata narkootikumide kasutamise ennetamisele noorte seas, kes moodustavad rahvatiku kõige kaitsetuma osa. Ennetustöö peamiseks väljakutseks on tervislike eluviiside propageerimine noorte hulgas.
- (12) Euroopa Ühendus võib narkomaania ennetus- ja teavitustegevuse, sealhulgas narkosõltuvuse ravi ning sellega seotud tervisekahjude vähendamise valdkonnas anda lisandväärtuse liikmesriikide võetud meetmetele, täiendades neid meetmeid ja edendades koostoimet.
- (13) Nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused)⁽¹⁾ artikli 7 lõike 3 kohaselt peaks komisjon teavitama Euroopa Parlamenti käesoleva programmi rakendamisega seotud komiteemenetlusest. Eelkõige peaks Euroopa Parlament saama korralduskomitee esitatava aasta töökava eelnõu. Lisaks peaks Euroopa Parlament saama komitee koosolekute hääletustulemused ja protokollide kokkuvõtted.
- (14) Vastastikune täiendavus Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (edaspidi „keskus”) tehnilise oskusteabega tuleks tagada keskuses välja töötatud
- metoodika ja parimate tavade kasutamise abil ning keskuse kaasamisega aasta töökava ettevalmistamisse.
- (15) Kuna teavet tuleb vahetada ühenduse tasandil ning parimat praktikat on vaja levida kogu ühenduses, ei saa liikmesriigid käesoleva otsuse eesmärke piisavalt saavutada ning tulenevalt vajadusest kooskõlastatud ja mitut valdkonda hõlmava lähenemisviisi järele ning arvestades programmi ulatust ja mõju, on neid paremaid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (16) Ühenduse rahastamise nähtavuse tähtsust silmas pidades peaks komisjon koostama juhised, mis tagaksid, et iga käesolevast programmist toetust saav ametiasutus, valitsusväline organisatsioon, rahvusvaheline organisatsioon või muu üksus toetuse saamist asjakohaselt teadvustaks.
- (17) Käesoleva otsusega sätestatakse kogu programmi kehtivuse ajaks rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse käigus eelarvepädeva institutsiooni jaoks peamine juhis eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe⁽²⁾ punkti 37 tähenduses.
- (18) Tuleks kohaldada finantshuve kaitsvat nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust⁽³⁾ (edaspidi „finantsmäärus”) ja komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad,⁽⁴⁾ võttes arvesse eelarvahendite valiku lihtsuse ja järjepidevuse põhimõtteid, selliste juhtumite piiratud arvu, mil komisjon võtab otsese vastutuse nende rakendamise ja haldamise eest, ning nõutavat proportsionaalsust vahendite hulga ja nende kasutamisega seotud halduskoormuse vahel.

⁽²⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr 1995/2006 (ELT L 390, 30.12.2006, lk 1).

⁽⁴⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr 478/2007 (ELT L 111, 28.4.2007, lk 13).

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on viimati muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

(19) Samuti tuleks võtta asjakohaseid meetmeid, et vältida eeskirjade eiramist ja pettusi ning et nõuda tagasi kadumaläinud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendid vastavalt nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta, ⁽¹⁾ nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest ⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrusele (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta. ⁽³⁾

(20) Finantsmäärusega nõutakse tegevustoetuste puhul põhiõigusakti vastuvõtmist.

(21) Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks võtta vastavalt otsusele 1999/468/EÜ, eristades meetmed, mille suhtes kohaldatakse korralduskomitee menetlust, meetmetest, mille suhtes kohaldatakse nõuandemenetlust, sest nõuandemenetlus on teatavatel juhtudel tõhususe suurendamiseks sobivam.

(22) Programmi tõhusa ja õigeaegse rakendamise tagamiseks tuleks käesolevat otsust kohaldada alates 1. jaanuarist 2007,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Programmi loomine ja reguleerimisala

1. Käesoleva otsusega luuakse üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad” raames eriprogramm „Narkomaania ennetus- ja teavitustegevus” (edaspidi „programm”), et aidata kaasa inimeste tervise kaitse kõrge taseme tagamisele ja narkootikumidega seotud tervisekahjude vähendamisele.

2. Programm hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.

Artikkel 2

Üldeesmärgid

Programmi üldeesmärgid on järgmised:

⁽¹⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁽³⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

a) ennetada ja vähendada narkootikumide kasutamist, narkosõltuvust ja narkootikumidega seotud kahju;

b) aidata kaasa narkootikumide kasutamise alase teavitustegevuse tõhustamisele ja

c) toetada ELi narkostrategia rakendamist.

Artikkel 3

Konkreetsed eesmärgid

Programmi konkreetsed eesmärgid on järgmised:

a) edendada riikidevahelisi meetmeid, et:

i) luua mitut valdkonda hõlmavad võrgustikud;

ii) tagada teadmistebaasi laienemine, teabevahetus ning parima praktika määratlemine ja levitamine, sealhulgas koolituse, õppereiside ja töötajate vahetuse abil;

iii) tõsta teadlikkust tervise- ja sotsiaalprobleemide suhtes, mida põhjustab narkootikumide kasutamine, ning soodustada avatud dialoogi, et parandada arusaamist narkootikumide fenomenist; ja

iv) toetada narkootikumide kasutamise ennetusmeetmeid, sealhulgas narkootikumidest tuleneva kahju vähendamise meetmeid ja ravimeetodeid, võttes arvesse viimaseid teaduslikult põhjendatud teadmisi;

b) kaasata kodanikuühiskond ELi narkostrategia ja ELi tegevuskavade rakendamisse ja väljatöötamisse ja

c) jälgida, rakendada ja hinnata narkootikumidealaste tegevuskavade 2005–2008 ja 2009–2012 ette nähtud konkreetsete meetmete rakendamist. Euroopa Parlament kaasatakse hindamisprotsessi komisjoni hindamisalases juhtrühmas osalemise kaudu.

Artikkel 4

Meetmed

Artiklites 2 ja 3 sätestatud üld- ja konkreetsete eesmärkide täitmiseks toetatakse programmi raames järgmist liiki meetmeid vastavalt artikli 9 lõikes 2 osutatud aasta töökvades kehtestatud tingimustele:

- a) komisjoni võetud erimeetmed, näiteks uuringud ja teadustöö, arvamusküsitlused ja -uuringud, näitajate ja ühismetoodika formuleerimine, andmete ja statistika kogumine, edasiarendamine ning levitamine, seminarid, konverentsid ja ekspertide kohtumised, avalikkusele suunatud kampaaniate ja ürituste organiseerimine, veebilehekülgede arendamine ja haldamine, teabematerjalide koostamine ja levitamine, riikide ekspertide võrgustike toetamine ja elavdamine, analüüsid, järelevalve- ja hindamistegevused;
- b) konkreetsed ühendusele huvi pakkuvad riikidevahelised projektid, mida aastastes töökavades sätestatud tingimustel algatab vähemalt kaks liikmesriiki või vähemalt üks liikmesriik ja üks muu riik, mis võib olla kas ühinev või kandidaat-riik; või
- c) valitsusväliste organisatsioonide või muude üksuste tegevuste toetamine, kes täidavad aastastes töökavades sätestatud tingimustel programmi üldeesmärkide osas üldist Euroopa huvi pakkuvaid eesmärgi.

Artikkel 5

Osalemine

Programmi meetmetes võivad osaleda järgmised riigid:

- a) Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalised EFTA riigid kooskõlas nimetatud lepingu sätetega ja
- b) kandidaatriigid ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi kaasatud Lääne-Balkani riigid kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud nende riikidega sõlmitud või sõlmitavates assotsiatsioonilepingutes või nende lisaprotokollides, mis käsitlevad osalemist ühenduse programmides.

Projektidega võivad olla seotud ka mitteosalevad kandidaatriigid, kui see aitab kaasa nende ühinemissettevalmistustele, või programmis mitteosalevad kolmandad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid, kui see on vajalik projektide eesmärkide täitmiseks.

Artikkel 6

Sihtrühmad

1. Programm on suunatud kõigile rühmadele, kes tegelevad otse või kaudselt narkootikumide fenomeniga.
2. Narkootikumidega seoses on riskirühmadeks noored, naised, kaitsetud rühmad ja ebasoodsatel aladel elavad inimesed ning need määratakse sihtrühmadena. Muud sihtrühmad

hõlmavad õpetajaid ja haridusala töötajaid, lapsevanemaid, sotsiaaltöötajaid, kohalikke omavalitsusi ja riigiasutusi, meedikuid ja parameedikuid, õigusala töötajaid, õiguskaitse- ja kinnipidamisasutusi, valitsusväliste organisatsioonide, ametiühinguid ja usuringkondi.

Artikkel 7

Juurdepääs programmile

Programm on avatud avalik-õiguslikele ja eraõiguslikele organisatsioonidele ning institutsioonidele (kohalikud ametivõimud asjakohasel tasandil, ülikoolide osakonnad ja teaduskeskused), mis tegelevad narkomaania ennetus- ja teavitustegevusega, sealhulgas narkootikumidest tuleneva tervisekahju ja ravimeetoditega.

Tulusaamisele orienteeritud asutused ja organisatsioonid võivad programmist toetust saada üksnes koos mittetulundusühingute või riiklike organisatsioonidega.

Artikkel 8

Toetuste liigid

1. Ühendusepoolse rahastamise õiguslikud vormid võivad olla järgmised:

- a) toetused;
- b) riigihankelepingud.

2. Ühenduse toetusi antakse tegevustoetusena ja meetmetoetusena pakkumiskutsete alusel, välja arvatud finantsmääruses sätestatud nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel erandjuhtudel.

Aasta töökavas täpsustatakse iga-aastasteks toetusteks kasutatavate kulude miinimummäär ja maksimaalne kaasrahastamise määr.

3. Lisaks on riigihankelepingute kaudu sätestatud kulutused kaasnevatele meetmetele, mille puhul ühenduse rahalised vahendid katavad kaupade ja teenuste ostu. See hõlmab muu hulgas kulusid, mis on seotud teabe ja teabevahetusega ning projektide, poliitika, programmide ja õigusaktide ettevalmistamise, rakendamise, järelevalve, kontrolli ja hindamisega.

Artikkel 9

Rakendusmeetmed

1. Komisjon rakendab ühenduse finantsabi vastavalt finantsmäärusele.

2. Programmi rakendamiseks võtab komisjon artiklis 2 määratud üldeesmärkide piires vastu aasta töökava, võttes arvesse keskuse tehnilist oskusteavet. Nimetatud töökavas esitatakse konkreetsed eesmärgid, temaatilised prioriteedid, artiklis 8 osutatud kaasnevate meetmete kirjeldus ja vajaduse korral muude meetmete loetelu.

Esimene aasta töökava võetakse vastu hiljemalt 23. jaanuaril 2008.

3. Aasta töökava võetakse vastu vastavalt artikli 10 lõikes 3 osutatud korralduskomitee menetlusele.

4. Meetmetoetustega seotud hindamis- ja lepingute sõlmimise menetlustes võetakse muu hulgas arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) kavandatava meetme vastavus aasta töökavale, artiklites 2 ja 3 esitatud eesmärkidele ning artiklis 4 esitatud meetmete liikidele;
- b) kavandatava meetme kvaliteet väljatöötamise, korralduse, esitusviisi ja eeldatavate tulemuste kvaliteet;
- c) taotletava ühendusepoolse rahastamise suurus ja selle asjakohasus eeldatavate tulemuste suhtes ja
- d) eeldatavate tulemuste mõju artiklites 2 ja 3 esitatud eesmärkidele ning artiklis 4 osutatud meetmetele.

5. Artikli 4 punktis c osutatud tegevustoetuse taotluse hindamisel võetakse arvesse järgmist:

- a) nende vastavust programmi eesmärkidele;
- b) kavandatavate tegevuste kvaliteeti;
- c) nende tegevuste võimalikku mitmekordistavat mõju avalikkusele;
- d) läbiviidud tegevuste geograafilist ja sotsiaalset mõju;
- e) kodanike kaasatust asjaomaste asutuste struktuuri;
- f) kavandatava tegevuse kulutasuvuse määra.

6. Komisjon teeb artikli 4 punktis a osutatud kavandatavate meetmetega seotud otsused vastavalt artikli 10 lõikes 3 osutatud korralduskomitee menetlusele. Artikli 4 punktides b ja c osutatud projektide ja tegevustega seotud otsused teeb komisjon vastavalt artikli 10 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele.

Komisjon võtab vastu otsused tulusaamisele orienteeritud asutusi või organisatsioone kaasavate toetuste taotluste kohta vastavalt artikli 10 lõikes 3 osutatud korralduskomitee menetlusele.

Artikkel 10

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõike 3 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

Artikkel 11

Vastastikune täiendavus

1. Taotletakse koostoimet ja vastastikust täiendavust muude ühenduse rahastamisvahenditega, eelkõige üldprogrammiga „Turvalisus ja vabaduste kaitse”, teadus- ja arendustegevuse seitsmenda raamprogrammiga ning ühenduse rahvaterviseprogrammiga. Tagatakse vastastikune täiendavus keskuses välja töötatud metoodika ja parimate tavade, eelkõige seoses narkootikumidealase teavitustegevuse statistikaga.

2. Programm võib jagada ressursse muude ühenduse rahastamisvahenditega, eelkõige üldprogrammidega „Turvalisus ja vabaduste kaitse”, „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine” ning teadus- ja arendustegevuse seitsmenda raamprogrammiga, et rakendada meetmeid, mis vastavad kõigi nimetatud programmide eesmärkidele.

3. Käesoleva otsuse alusel rahastatavad tegevused ei saa teisest ühenduse rahastamisvahenditest samal eesmärgil finantsabi. Komisjon nõuab, et programmi alusel toetuse saajad esitaksid komisjonile teabe Euroopa Liidu üldeelarvest ja muudest rahastamisallikatest saadud raha ning esitatud rahastamistaotluste kohta.

Artikkel 12

Eelarvelised vahendid

1. Rahastamispakett käesoleva otsuse rakendamiseks ajavahemikul 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013 on 21 350 000 eurot.

2. Programmis ette nähtud meetmetele eraldatud eelarvelised vahendid kajastuvad Euroopa Liidu üldeelarves iga-aastaste assigneeringutena. Iga-aastased kasutatavad assigneeringud määravad eelarvepädevad institutsioonid finantsraamistiku piires.

Artikkel 13

Järelevalve

1. Komisjon tagab, et abisaaja esitab iga programmi alusel rahastatud meetme puhul tehnilise ja finantsaruande töö edene-mise kohta ning lõpparuanne esitatakse kolme kuu jooksul pärast meetme lõpuleviimist. Komisjon määrab aruannete vormi ja sisu.

2. Komisjon tagab, et programmi rakendamisest tulenevates lepingutes ja kokkulepetes nähakse eelkõige ette komisjoni (või tema volitatud esindaja) teostatav järelevalve ja finantskontroll, mis vajaduse korral toimub kohapealse ja pistelise kontrollina, ning kontrollikoja läbiviidav audiitorkontroll.

3. Komisjon nõuab, et finantsabi saaja säilitaks komisjoni jaoks kõik meetmetega seotud kulutusi tõendavad dokumendid viie aasta jooksul pärast viimast meetmetega seotud väljamakset.

4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud aruannete tulemuste ja kohapealse kontrolli põhjal kohandab komisjon vajaduse korral algselt heakskiidetud finantsabi määra või abi andmise tingimusi ning maksegraafikut.

5. Komisjon võtab kõik vajalikud meetmed kontrollimaks, kas rahastatavaid meetmeid rakendatakse nõuetekohaselt ning vastavalt käesolevale otsusele ja finantsmääruse sätetele.

Artikkel 14

Ühenduse finantshuvide kaitse

1. Komisjon tagab, et käesoleva otsuse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse ühenduse finantshuve ennetavate meetmetega pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, tõhusa kontrollimisega ja ebaõigesti välja-makstud summade sissenõudmisega ning juhul, kui tuvastatakse eeskirjade eiramine, tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega kooskõlas määrustega (EÜ, Euratom) nr 2988/95, (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ja (EÜ) nr 1073/1999.

2. Käesoleva otsuse alusel rahastatavate ühenduse meetmete puhul kohaldatakse määrusi (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ja (Euratom, EÜ) nr 2185/96 mis tahes ühenduse õiguse sätete rikkumise suhtes, sealhulgas ettevõtja tegevusest või tegemata-jätmisest põhjustatud lepingulise kohustuse täitmatajätmine, mis põhjendamatult kuluartikli tõttu kahjustas või oleks võinud kahjustada Euroopa Liidu üldeelarvet või mõnda ühenduste täidetavat eelarvet.

3. Komisjon vähendab meetme finantsabi summat, peatab selle väljamaksmise või nõuab selle tagasi, kui ta teeb kindlaks eeskirjade eiramise, kaasa arvatud käesoleva otsuse sätete või kõnealuse finantsabi andmise üksikotsuse või lepingu või kokkuleppe rikkumise, või kui ilmneb, et meedet on komisjonilt nõusolekut taotlemata muudetud nii, et see on vastuolus projekti laadi või rakendamise tingimustega.

4. Kui tähtaegadest ei ole kinni peetud või meetme rakenda-misel saavutatud edu õigustab ainult osa eraldatud finantsabi kasutamist, nõuab komisjon, et abisaaja esitaks kindlaksmää-ratud tähtaja jooksul selgituse. Kui abisaaja ei anna rahuldavat vastust, võib komisjon ülejäänud finantsabi tühistada ja nõuda juba makstud summade tagasimaksmist.

5. Komisjon tagab iga alusetu makse tagasimaksmise komisjoni-le. Õigeaegselt tagasi maksmata summadele lisatakse intress finantsmääruses sätestatud tingimustel.

*Artikkel 15***Hindamine**

1. Programmi üle teostatakse korrapäraselt järelevalvet, et jälgida selle alusel läbiviidavate tegevuste rakendamist.
2. Komisjon tagab programmi korrapärase sõltumatu välis-hindamise.
3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule:
 - a) programmi rakendamise iga-aastase tutvustuse;
 - b) hiljemalt 31. märtsiks 2011 vahehindamise aruande käesoleva programmi rakendamisel saavutatud tulemuste ja rakendamise seotud kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete aspektide kohta;
 - c) hiljemalt 30. augustiks 2012 teatise programmi jätkamise kohta; ja
 - d) hiljemalt 31. detsembriks 2014 järeelhindamise aruande.

*Artikkel 16***Projektide avaldamine**

Igal aastal avaldab komisjon käesoleva programmi raames rahastatavate projektide loetelu koos iga projekti lühikirjeldusega.

*Artikkel 17***Nähtavus**

Komisjon kehtestab suunised käesoleva otsuse alusel antava finantsabi nähtavuse tagamiseks.

*Artikkel 18***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Otsust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007, välja arvatud artikli 9 lõiked 2 ja 3 ning artikli 10 lõige 3, mida kohaldatakse alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast.

Strasbourg, 25. september 2007

Euroopa Parlamendi nimel
president

H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja

M. LOBO ANTUNES
